

Ὁ ἔχων φύλλα γαλανά: Ποίημ.

Κ' οἱ γαλανόφυλλες βλαῖες | πολύκαρπες λυγρίζουν.

γαλανόφωτος ἐπίθ. ΑΠροβελ. Ποίημ. 1,78.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γαλανός (I) καὶ τοῦ οὐσ. φῶς.

Ὁ φεγγοβολῶν χρῶμα κυανοῦν: Ποίημ.

Καὶ ζέφυροι μονομούριζαν ἀγάλη
ἀπὸ τὰ γαλανόφωτα οὐράνια.

γαλανοχρυσωμένος ἐπίθ. ΚΠαράσχ. ἐν Ν.Ἐστ. 15 (1934) 76.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γαλανός (I) καὶ τοῦ χρυσωμένος μετοχ. τοῦ ρ. χρυσῶνω.

Ὁ ἔχων χρυσιζόν κυανοῦν χρῶμα: Προσκυνητὰρι γαλανοχρυσωμένο.

γαλατάντερο τό, ἀμάρτ. γαλατάδερο Δ.Κρήτ. γαλάδερο Α.Κρήτ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γάλα καὶ ἄντερο. Εἰς τὸν τύπ. γαλάδερο ἡ σύνθεσις κατ' εὐθείαν μὲ τὴν ὀνομαστικὴν.

Τὸ ἔντερον τὸ συνεχόμενον μὲ τὸ ἀπευθυμένον ἀρνίων καὶ ἐριφίων τοῦ γάλακτος, τὰ ὅποια δὲν ἤρχισαν ἀκόμη νὰ βόσκουν χόρτα.

γαλάντης ἐπίθ. σύνηθ. γαλάντ'ς βόρ. ἰδιώμ. γαλάντες Κρήτ. γκαλάντης Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *galante*.

1) Κομπός, χαρίεις Θράκ. κ. ἄ. 2) Γενναιοδωρὸς σύνηθ. Συνών. γαλαντόμος. 3) Εὐγενὴς Νάξ. 4) Οὐσ., βοῦς χρώματος ἀσπροκιτρίνου μὲ ξανθὴν κοιλίαν Μακεδ. (Βελβ.)

Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. Ἄνδρ.

γαλαντομία ἡ. σύνηθ. γαλατ-τομία Κύπρ. γαλαδομία Πελοπν. (Μάν.) γαλεδομία Κεφαλλ. γαλαντομία πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γαλαντόμος.

1) Ἐλευθεριότης, γενναιοδωρία σύνηθ.: Ἡ φήμη τῆς εὐλάβειας καὶ τῆς γαλαντομίας του ποῦ ἀπλώθηκε παντοῦ τοῦ ἀνοίγει τὸ δρόμο ΚΠαρορ. Μεγάλ. παιδ. 19. 2) Φιλοφροσύνη, εὐγένεια πολλαχ.

γαλαντομίζω ἀμάρτ. γαλαντουμίζου Στερελλ. (Αἰτωλ.) γαλαντουμάου Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γαλαντόμος.

Φέρομαι πρὸς τινα φιλοφρόνως, κολακεύω: Μὴ γαλαντουμίζ' γιὰ νὰ τ' δώκουν χρήματα. Γαλαντουμάει τοῦ πιδάξ' γιὰ νὰ σουπήσ' π' κλαίει.

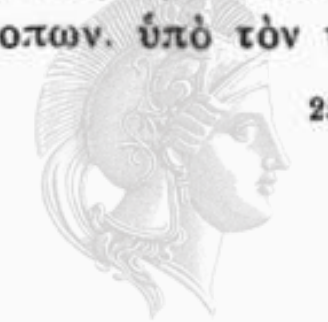
γαλαντόμικα ἐπίρρ. Ἀστυπ. κ. ἄ. γαλεδόμικα Νάξ. (Ἀπύρανθ. Γαλανᾶδ.)

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἐπιθ. γαλαντόμικος.

Μὲ γενναιοδωρίαν, γενναιοφρόνως ἔνθ' ἄν.: Ἐκεῖνος εἶναι ἄρθωπος καὶ μᾶσε πλερώνει γαλεδόμικα Ἀπύρανθ.

γαλαντόμισμα τό, ἀμάρτ. γαλαντόμ'σμα Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γαλαντομίζω.

Λόγος φιλόφρων καὶ κολακευτικός: Μὴ τὰ γαλαντουμίσματα πουλιμάει νὰ τοὺν καταφέρ'.

γαλαντόμος ἐπίθ. σύνηθ. γαλαντόμους βόρ. ἰδιώμ. γαλαδόμος πολλαχ. γαλατ-τόμος Κύπρ. γαλαντόμο Τσακων. γαλεδόμος Νάξ. (Ἀπύρανθ. Γαλανᾶδ.)

Ἐκ τοῦ Βενετ. *galantomos*. Πβ. καὶ Ἰταλ. *galantuomo*.

Ὁ εὐκόλως παρέχων τὰ ἑαυτοῦ, ἐλευθέριος, φιλόδωρος, γενναιοδωρὸς ἔνθ' ἄν.: Σοῦ εἶναι ἕνας γαλαντόμος, ποῦ πετάει ἀλύπητα τὰ χρήματά του κοιν. Συνών. καὶ ἀντίθ. ἰδ. ἐν λ. ἀπλοχέρης 1. Ἡ λ. καὶ ὡς παρων. Κρήτ. (Κίσ.)

γαλανωπὸς ἐπίθ. Κρήτ. Πελοπν. (Οἶν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γαλανός (I) καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ωπός.

Ὁ ἔχων χρῶμα γαλανόν πως, ὑπογάλανος.

γαλαρᾶς ὁ, Θεσσ. (Καλαμπάκ.) Μακεδ. (Βλάστ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαλάρι, δι' ὃ ἰδ. γαλάρις, καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ᾶς.

Βοσκὸς ἐγγάλων προβάτων.

γαλαρειὸ τό, Ἡπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαλάρι, δι' ὃ ἰδ. γαλάρας.

Μάνδρα ἐν τῇ ὁποίᾳ κουρεύουν τὰ γαλάρια αἰγοπρόβατα. Συνών. γαλαρομάντρι.

γαλαρεύω Ἡπ. Πελοπν. (Βούρβουρ. Κυνουρ. Μαζαίικ.) γαλαρέου Β.Εὔβ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαλάρι, δι' ὃ ἰδ. γαλάρις.

1) Ἀρχίζω νὰ παράγω γάλα, ἐπὶ γαλακτοφόρων ζώων Πελοπν. (Μαζαίικ.): Ἡ γίδα γαλαρεύει. 2) Ἀποκτῶ αἰγοπρόβατα γαλάρια, παράγοντα γάλα Β.Εὔβ. 3) Ἐτοιμάζω τὸ ποιμνιοστάσιον Ἡπ. 4) Μεταφ. καθίσταμαι ἀδύνατος, ἀποβάλλω τὴν ζωτικὴν ἰκμάδα, ἐπὶ ἀγρῶν (ἡ μεταφ. ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι τὰ ἀμελγόμενα ζῶα ἀδυνατίζουν) Πελοπν. (Κυνουρ.): Γαλάρειψε τὸ χωράφι.

γαλαριάρης ὁ, ΔΛουκοπ. Ποιμεν. Ρούμελ. 16 γαλαριάρ'ς Μακεδ. Στερελλ. (Δεσφ. Καλοσκοπ. Λεπεν. Παρνασσ.) κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαλάρια πληθ. τοῦ γαλάρις, ὃ ἰδ., καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ιάρης.

Ποιμὴν ἐγγάλων αἰγοπροβάτων.

γαλαρίζω ἀμάρτ. γαλαρίζου Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαλάρις.

Καταγίνομαι εἰς τὰ προϊόντα τῆς γαλακτοκομίας.

γαλάρις ἐπίθ. γαλάριος Εὔβ. (Κουρ.) Ζάκ. Κεφαλλ. γαλάριους Εὔβ. (Στρόπον.) γαλάρις σύνηθ. γαλάρ'ς πολλαχ. βορ. ἰδιώμ. γαλατάρης Κύπρ. Θηλ. γαλάρσα σύνηθ. γαλαρᾶ πολλαχ. λαάρσα Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ὀναάρσα Νάξ. (Φιλότ.) γαλάρσα πολλαχ. γαλαταρᾶ Μεγίστ. Οὐδ. γαλάρη σύνηθ. γαλάρη Καλαβρ. (Μπόβ.) γαλάρσιο σύνηθ. λαάρσιο Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ὀναάρσιο Νάξ. (Φιλότ.) γαλάρικο πολλαχ. γαλατάρικο Χίος κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάλα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άρις κατ' εὐθείαν ἐκ τῆς ὀνομαστικῆς. Τὸ θηλ. γαλάρσα ἐκ τοῦ ἀμαρτ. γαλαρέα.

Α) Ἐπιθετικ. 1) Ὁ παρέχων γάλα, γαλακτοφόρος σύνηθ.: Γαλάρσα γίδα - προβατῖνα - φοράδα κττ. Γαλάρσο γίδι - πρόβατο κττ. Γαλάρια γίδια - πρόβατα κττ. σύνηθ. Ζὰ λαάρια Ἀπύρανθ. Χίλια πρόβατα κὲ ὅλα γαλάρια! (εὐχή) Πελοπν. (Λακων.) Ἐκάνι σὰ γαλάρσιους λύκους (ἔτρωγεν ἀπλήστως, μετὰ βουλιμίας ὡς ἡ θηλάζουσα λύκαινα) Εὔβ. (Στρόπον.) Συνών. γαλατερός Α 1, *γαλατιάρης γαλατωμένος (ἰδ. γαλατώνω Β 1), ἀντίθ. ἀγάλατος.

β) Ὁ παρέχων ἀφθονον γάλα πολλαχ.: Γαλάρσα γυναικα - παραμάννα κττ. Ἡπ. (Χιμάρ.) Πελοπν. (Ἀρκαδ.) κ. ἄ. Ἡ λ. οὐσ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Παναγιά

Γαλαταρχὰ Κύπρ. Παναγιά Γαλαταρχὲ Δ.Κρήτ. γ) Θηλ., ἢ ἔχουσα μεγάλους μαστοὺς Στερελλ. (Ἀράχ.) 2) Ὁ εὐρισκόμενος παρὰ τὴν μαστοφόρον χώραν Ἀθῆν.: Γαλάριον κόκκαλον (τὸ μῆριαϊον ὅσπου τῶν αἰγοπροβάτων, κατ' ἀναλογίαν δὲ καὶ τὸ ἀντίστοιχον τῶν προσθίων ποδῶν). 3) Ἐκεῖνος ποῦ ἀκόμη θηλάζει Καλαβρ. (Μπόβ.) Χίος: Ρίφι γαλατάριον Χίος.

Β) Οὐς. 1) Τὸ ἀμελγόμενον ζῷον σύνθη. καὶ Καλαβρ. (Μπόβ.): Τὸ καλοκαίρι βάθουν χωριστὰ τὰ γαλάρια καὶ χωριστὰ τὰ στέργα σύνθη. Ἀντίθ. ἀργός Α 3, ἀργουδέλλα. 2) Μάνδρα εἰς τὴν ὁποῖαν ἀποχωρίζονται τὰ ἀμελγόμενα αἰγοπρόβατα Ἡπ. Καλαβρ. (Μπόβ.) Πελοπν. (Ἀρκαδ. Ἡλ. Καλάβρυτ. Κορινθ.) κ. ἄ. β) Μάνδρα ἐν γένει τῶν αἰγοπροβάτων σύνθη.: Ἄσμη.

Μὲ τὰ κατοίγια ἔς τὴν ποδῶν καὶ τ' ἀργὰ ἔς τὰ χέρια στρουγγα σὲ στρουγγα περπατεῖ, γαλάρι σὲ γαλάρι Πελοπν.

Τὰ πρότα μῆχαν ἔς τὸ μαντρί, τὰ γίδια ἔς τὸ γαλάρι (πρότα=πρόβατα) Ἡπ. Συνών. μάντρα, μαντρί Ἡλ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπον Γαλάρι Πελοπν. (Μάν.) τοῦ Λούκα τοῦ Γαλάρι Πελοπν. (Γορτυν.) τοῦ Τζουρούμη τοῦ Γαλάρι αὐτόθ. τοῦ Μπάρη τὰ Γαλάρια Πελοπν. (Τριφυλ.) τοῦ Κουρκούμα τὰ Γαλάρια Πελοπν. (Γορτυν.) Γαλαχτάρια Εὔβ. (Αἰδηψ.) Γαλατάρια Θράκ. Ἀγαλάρια Πελοπν. (Πύλ.) γ) Μάνδρα αἰγοπροβάτων διὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον Πελοπν. (Γορτυν. Γέρμ. Καλάβρυτ. Κορινθ.) κ. ἄ.: Ἐπιασε τὸ κρῦν καὶ τὰ κατέβασαν τὰ πράματα ἔς τὰ γαλάρια Κορινθ. Συνών. χειμαδεῖο. δ) Μεταφ. μέρος ἀκάθαρτον καὶ βρωμερὸν Πελοπν. (Μάν.): Νὰ πλύνῃς τὸ πάτουμα, γιατί ἐναι γαλάρι. 3) Ποιμὴν ἐγγάλων αἰγοπροβάτων καὶ γενικῶς βοσκὸς Μακεδ. (Κηπουρ.) Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Στερελλ. κ. ἄ.: Ἄσμη.

Γαλάρι, ποῦ ἔν τὰ πρόβατα, γαλάρι, ποῦ ἔν τὰ γίδια καὶ ποῦ ἔν ὁ Παναγιώταρος ὁ πρῶτος στανοκόπος; Ἀρκαδ. 4) Γαλακτοπώλης Κύπρ. Συνών. γαλᾶς, γαλατᾶς 1, γαλατζῆς. 5) Θηλ. γαλαταρχά, εἶδος ἀγρίου χόρτου Μεγίστ. 6) Χοιρίδιον τὸ ὁποῖον ἐξακολουθεῖ νὰ θηλάζῃ Κέρκ.

γαλάρισμα τό, ἀμάρτ. γαλάρ'σμα Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ἐκ τοῦ ρ. γαλαρίζω. Ἀπασχόλησις εἰς τὴν γαλακτοκομίαν. Συνών. γαλαροκόμισμα.

γαλαρόγιδο τό, ΧΧριστοβασ. Διηγῆμ. Στάν. 47. Ἐκ τῶν οὐς. γαλάρι, δι' ὃ ἰδ. γαλάρεις, καὶ γίδι. Αἰξ ἀμελγομένη: Ἀνέβαιναν γὰ τοῖς ἀρμεγῶνες τοὺς τὰ γαλαρόγινδα.

γαλαροκόκκαλον τό, ἀμάρτ. γαλαροκόκκαλον Στερελλ. (Ἀράχ.) Ἐκ τῶν οὐς. γαλάρι, δι' ὃ ἰδ. γαλάρεις, καὶ κόκκαλον.

Τὸ ὅσπου τοῦ βραχίονος, ἢ κερκίς (διὰ τὴν σημ. πβ. γαλάρειο κόκκαλον ἐν λ. γαλάρεις Α 2).

γαλαροκόμισμα τό, ΔΛουκοπ. Ποιμεν. 69. Ἐκ τοῦ ἀμάρτ. ρ. γαλαροκομίζω. Γαλάρισμα, ὃ ἰδ.

γαλαροκόπαδο τό, ΔΛουκοπ. Ποιμεν. 25 γαλαροκόπαδον Θεσσ (Αἰβάν. Καλαμπάκ.) Στερελλ. (Λεπεν.) κ. ἄ. Ἐκ τῶν οὐς. γαλάρι, δι' ὃ ἰδ. γαλάρεις, καὶ κοπάδι. Ποίμνιον ἐγγάλων αἰγοπροβάτων. Συνών. γαλαροκοπή.

γαλαροκοπή ἢ, ΔΛουκοπ. Ποιμεν. 37, 59, 84.—Λεξ. Βλαστ. 288 γαλαροκοπή Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ἐκ τῶν οὐς. γαλάρι, δι' ὃ ἰδ. γαλάρεις, καὶ κοπή. Γαλαροκόπαδο, ὃ ἰδ.

γαλαροκούδοννο τό, ἀμάρτ. γαλαροκούδ'νον Στερελλ. (Λεπεν.)

Ἐκ τῶν οὐς. γαλάρι, δι' ὃ ἰδ. γαλάρεις, καὶ κουδούνη. Ὁ κώδων τῶν αἰγοπροβάτων.

γαλαροκούρι τό, ἀμάρτ. γαλαροκούρ' Μακεδ. (Καταφύγ.)

Ἐκ τῶν οὐς. γαλάρι, δι' ὃ ἰδ. γαλάρεις, καὶ κουρί. Δάσος ὅπου βόσκουν ἔγγαλα αἰγοπρόβατα. Πβ. γαλαρολίβαδο.

γαλαρόκνυπρο τό, Γ'Επαχτίτ. Ἰστορ. 34 γαλαρόκνυπρος ὁ, ΔΛουκοπ. Ποιμεν. 80 γαλαρόκνυπρος Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. Λεπεν.)

Ἐκ τῶν οὐς. γαλάρι, δι' ὃ ἰδ. γαλάρεις, καὶ κνυρί. Ὁρειχάλκινος ποιμενικὸς κώδων τῶν αἰγοπροβάτων.

γαλαρολίβαδο τό, ΔΛουκοπ. Ποιμεν. 100. Ἐκ τῶν οὐς. γαλάρι, δι' ὃ ἰδ. γαλάρεις, καὶ λιβάδι. Λιβάδι ὅπου βόσκουν τὰ ἔγγαλα αἰγοπρόβατα. Πβ. γαλαροκούρι.

γαλαρόμαντρα ἢ, Χίος κ. ἄ. Ἐκ τῶν οὐς. γαλάρι, δι' ὃ ἰδ. γαλάρεις, καὶ μάντρα. Διαμέρισμα τῆς μάνδρας, ὅπου μένουν αἱ ἀμελγόμεναι αἰγες. Πβ. γαλαρομάντρι.

γαλαρομάντρι τό, Κρήτ. κ. ἄ.—ΔΛουκοπ. Ποιμεν. 47—Λεξ. Βλαστ. 286 γαλαρομάντρ' Θεσσ. (Αἰβάν. Καλαμπάκ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) γαλαρομάντρι Ἡπ.

Ἐκ τῶν οὐς. γαλάρι, δι' ὃ ἰδ. γαλάρεις, καὶ μαντρί. 1) Μάνδρα τῶν ἐγγάλων αἰγοπροβάτων ἐνθ' ἄν. Πβ. γαλαρόμαντρα. 2) Μάνδρα εἰς τὴν ὁποῖαν γίνεται ἡ κουρά τῶν ἐγγάλων αἰγοπροβάτων Ἡπ. Συνών. γαλαρεῖο.

γαλαρομιλζόρα ἢ, ἀμάρτ. γαλαρομιλζόρα Στερελλ. (Αἰτωλ.) γαλαρομπλζόρα Στερελλ. (Καλοσκοπ. Παρνασσ.)

Ἐκ τῶν οὐς. γαλάρι, δι' ὃ ἰδ. γαλάρεις, καὶ μιλζόρα. 1) Προβατῖνα ἔγγαλη Στερελλ. (Αἰτωλ.) 2) Προβατῖνα διαιτῆς γεννώσα διὰ τρίτην φορὰν Στερελλ. (Καλοσκοπ. Παρνασσ.)

γαλαροπρόβατο τό, ἀμάρτ. γαλαρόπρατο ΧΧριστοβασ. Διηγ. Στάν. 47. Ἐκ τῶν οὐς. γαλάρι, δι' ὃ ἰδ. γαλάρεις, καὶ πρόβατο, παρ' ὃ καὶ πράτο.

Ἐγγαλον πρόβατον: Ἀνέβαιναν γὰ τοὺς ἀρμεγῶνες τοὺς τὰ γαλόπρατα.

γαλαροτόπι τό, Θράκ. γαλαροτόπ' Στερελλ. (Ἀκαρναν.)

Ἐκ τῶν οὐς. γαλάρι, δι' ὃ ἰδ. γαλάρεις καὶ *τόπι <τόπος ἢ ἐκ τοῦ ἀμάρτ. οὐς. γαλαρότοπος. Πβ. βοσκοτόπος καὶ βοσκοτόπι, σπιτότοπος καὶ σπιτότοπι κττ.

Μέρος λιβαδίου, ὅπου βόσκουν τὰ ἔγγαλα πρόβατα.

γαλᾶς ὁ, Κωνπλ.

Ἐκ τοῦ οὐς. γάλα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ᾶς.

